

ASSENTEM LES BASES

*Innovem
les realitats locals!*



Per una cultura
més **participativa.**

Consell de Mallorca

CONTINGUT



PRIMERA PONÈNCIA

“Innovacions i tendències en la participació ciutadana”.

QUIM BRUGUÉ

TAULA REDONA:

Experiències en l’elaboració d’un reglament de participació ciutadana, el cas de:

PALMA
per Joaquín de María

MARRATXÍ
per Miquel Vilanova

POLLENÇA
per Miquel Àngel March



PRESENTACIÓ DEL

Servei
d'acompanyament
i de la guia pràctica
per a l'elaboració
d'un reglament
de participació
ciudadana.

NEUS RAMIS



04 Presentació

16 Experiències en l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana.

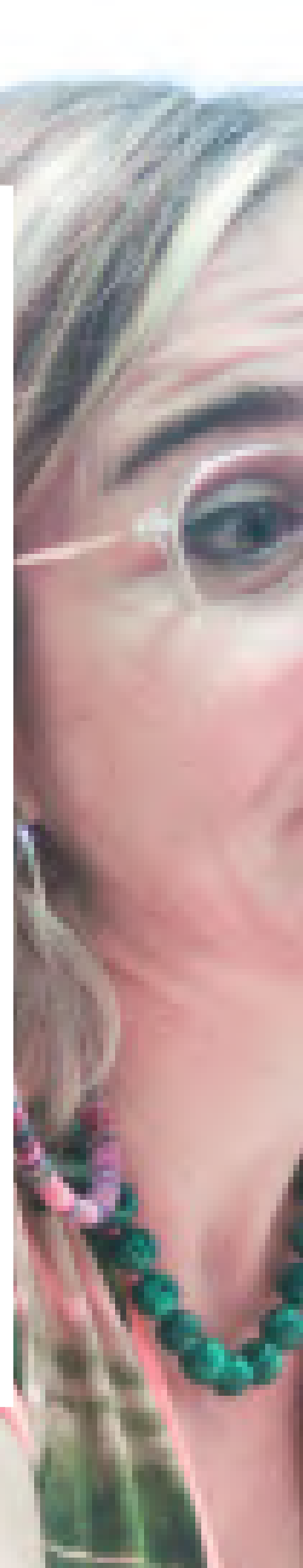
08 Innovacions i tendències en la participació ciutadana

24 Presentació del servei d'acompanyament i de la guia pràctica per a l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana.

Presentació

En el marc de les actuacions en matèria de participació ciutadana que s'estan portant a terme des de la Direcció Insular de Participació Ciutadana, el dilluns dia 25 de juny, es realitza una jornada titulada "Assentem les bases per una cultura més participativa. Innovem les realitats locals!" coordinada per Neus Ramis Seguí, on es porten a terme tres ponències. En la primera es dóna una visió teòrica i conceptual de la participació ciutadana, en la segona s'expliquen tres experiències en l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana i en la tercera ponència es fa una presentació del servei d'acompanyament i de la guia pràctica per a l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana.

Maria Amengual, Directora General de l'àrea, presenta la jornada explicant que aquesta, s'insereix dintre d'un pla d'actuació que durarà fins a finals de legislatura i que pretén potenciar la participació ciutadana entre els municipis de Mallorca. Maria Amengual remarca que tot i valorant i aprenent de les lliçons de l'herència en participació d'anys enrere feta des del treball comunitari, en aquests darrers anys aquesta ha proliferat des de les institucions municipals, culminant amb experiències diverses i amb metodologies variades. Segons la Directora, la participació actualment és una demanda de la ciutadania que reclama més implicació en els afers públics.





Maria Amengual, Directora Insular de Participació Ciutadana, durant la presentació de la jornada.



Una de les participants durant la inscripció d'assistència a la jornada.

Innovacions i tendències en la participació ciutadana

Quim Brugué, Catedràtic de Ciència Política i de l'Administració per a la Universitat Autònoma de Barcelona, membre de l'IGOP i professor del departament de serveis i treball social de la Universitat de Girona

Quim Brugué descriu l'estructura de la seva ponència que té tres parts diferenciades:

1. El per què de la participació? Això és, quines són les raons que impulsen a les institucions a fomentar una cultura més participativa.
2. Per a què?, això és, diferents formes d'entendre la democràcia i d'enfortir-la.
3. Com? És a dir, com desplegar la participació ciutadana a partir d'una proposta metodològica rigorosa i efectiva.

1 PER QUÈ?

Quim Brugué inicia aquest apartat contextualitzant l'emergència de la participació en el temps. Recorda com en els anys 70 a Europa es produí la crisi de l'Estat del benestar que generà uns ciutadans descontents i desafectes. El principal diagnòstic que es va fer en aquest sentit va ser culpabilitzar al funcionariat, a l'Administració Pública o a les burocràcies d'aquesta desafecció. Als anys 80 començà

la "gerencialització" de les administracions públiques, que Brugué explica com una estratègia per a millorar l'aparell administratiu que es considerava ineficient. La gerencialització va disminuir i modernitzar la burocràcia a partir de l'aplicació de models de treball i organitzatius propis del sector privat i empresarial. La premissa era que amb bons gerents i processos moderns i eficaços, l'estat del benestar es salvaria.

Però Brugué emfatitza que ja entrat al segle XXI, "ni hem salvat l'Estat del benestar ni la gent està contenta amb les administracions públiques". Per tant, el diagnòstic que podem fer tres dècades després podria ser que s'ha millorat l'eficiència en la prestació dels serveis públics però no el grau de satisfacció amb els mateixos. Un exemple que il·lustra aquesta afirmació seria el sistema fiscal d'aquest país, que ha millorat l'eficàcia en la gestió de tràmits però no en la captació de recursos, doncs hi continua havent evasió fiscal. Brugué posa un altre exemple: en l'àmbit social, de cada cop existeixen més programes d'atenció a les persones amb

necessitats però de cada dia trobem societats menys cohesionades i més injustes. O també, trobem que l'eficàcia en la gestió dels tràmits universitaris és millor que anys enrere però la qualitat de l'ensenyament universitari continua sent motiu de queixa i de manifestacions. En altres paraules, tot i que els serveis milloren, es produeix el que se'n diu un *policy failure*, la fallida de les polítiques. De fet, comenta Brugué que és el marc de la fallida de les polítiques on la participació apareix com una eina estratègica fonamental.

Així es va donar en el cas català, on a finals dels anys 90, abans de la crisi, la participació ciutadana es va situar com una prioritat estratègica, la qual cosa va suposar un increment de recursos en aquest àmbit i la creació d'estructures de decisió i gestió per a gestionar-los. El professor dóna una dada rellevant: comenta com la Diputació de Barcelona destinava aproximadament 800.000 € a donar suport a aquells ajuntaments que volien fer processos de participació ciutadana. Per una altra banda, la Direcció General de Participació de la Generalitat hi destinava gairebé 2.000.000 €. Aquesta dotació de recursos als municipis va tenir un gran impacte en les estructures municipals: es va crear la professió de tècnics de participació que anava de la mà de formacions i capacitacions en aquesta matèria, facilitant així la creació d'una infraestructura participativa preparada i amb capacitat suficient per engegar plans i projectes de participació.

Així doncs, la participació s'incorpora en la dinàmica municipal, no només com un reclam d'una ciutadania desencantada, sinó com una necessitat dels i de les responsables polítics/ques que intueixen

que sense aquesta, no poden governar o tenen el perill de que se'ls hi bloquegin les seves decisions. Requereixen d'una ciutadania que intervingui en els processos, s'hi senti part i a partir d'aquesta interrelació, es puguin generar certes complicitats en l'elaboració de les polítiques municipals.

En segon lloc, Brugué accentua que la participació es va fent més rellevant amb l'aparició d'una societat més sofisticada, informada, més exigent, preparada i que és capaç de mobilitzar-se. Aquesta societat complexa com la defineix Brugué, demanda respostes complexes, pel que el procés de presa de decisions, per arribar a elles cal que sigui plural, integrador, capaç d'incorporar distintes perspectives i visions. Per exemple, a l'hora de construir una nova carretera, no només és un assumpte que correspon estudiar al professional enginyer sinó també, cal incorporar la perspectiva comercial, tant municipal com social (tant des de l'àrea municipal de comerç com des de la visió de l'associació de comerciants), de medi ambient (des de l'àrea i des de les entitats ecologistes), de mobilitat o de qualitat de vida. És en aquesta amalgama d'estratègies i opinions canalitzades per la participació, on emergeix una intel·ligència col·lectiva capaç de reflectir la solució més adequada i adaptada a tothom.

En tercer lloc, Brugué afirma que la participació ens ajuda a fer ciutadania. Malauradament, en els últims anys les institucions públiques han tendit a crear clients però no ciutadans. Això és, anar resolent en la mesura de les possibilitats els problemes dels habitants que es queixaven o reclamaven una intervenció pública. No obstant, quan una persona



La jornada a les xarxes a les socials

fa política necessita prendre decisions amb les quals no pot donar sempre la raó a tothom i aquest també és un dels problemes de determinades formes d'interpretar la participació. Així doncs, Brugué comenta amb contundència que "la participació no és una carta als reis. No consisteix en fer el que diuen els ciutadans". En paraules de Brugué: "no és tracta de què l'Administració hagi de dir que sí a tot el que es demana. Si la participació és fer el que diu el ciutadà, llavors o bé la participació esdevé clientelisme o bé la participació es converteix en una fal·làcia perquè promets allò que no pots fer, que és donar-li la raó a tothom. Si ets una institució pública has de prendre decisions que acabaran no responnent a les expectatives potser ni d'un ciutadà ni d'un altre".

Tornant a la situació de bonança dels anys 90, abans comentada, que permeté el desplegament d'accions participatives, Brugué indica que precisament amb allò en que es va pecar, va ser en donar a entendre als ciutadans que els processos de participació servien perquè la gent demanés i que l'Administració respongués que sí a tot. Això en temps de bonança ho van poder anar fent però quan va arribar la crisi econòmica de principis de segle XXI, la participació ja no podia prometre respostes afirmatives a tothom. En canvi, la crisi va posar de relleu l'autèntica essència de la participació, que és el fet de prendre decisions complexes. Per tant i resumint el que Quim Brugué desenvolupa a la seva ponència, podem dir que cal participació pels següents motius:

1. Ens ajuda a prendre millors les decisions i més consensuades.
2. Incorporarem els punts de vista de diferents actors/perspectives



Quim Brugué durant la ponència

3. Genera ciutadans enlloc de clients.

2 PER A QUÈ?

Quim Brugué continua la seva ponència explicant per a què s'està fent participació. Aquest apartat té l'objectiu de clarificar conceptes sobre el terme democràcia que evitin seduccions metodològiques de distint tipus. Explica com "democràcia" ha estat un substantiu molt adjectivat. En el quadre de baix apareix la distinció entre quatre tipus de democràcia que depenen de les variables en que es conjuguin.

FONTS:

- Qui mana?/Qui governa?: els nostres representants (Democràcia representativa) o els nostres ciutadans (Democràcia directa).
- Com es prenen les decisions?: a través del vot (Democràcia agregativa) o parlant i debatent (Democràcia deliberativa)

En funció de la conjugació d'aquestes variables apareix un tipus d'escenari democràtic o un altre. Quim Brugué exposa que hi ha un element

que hi ha un element subjacent en aquesta classificació de democràcies que s'ha de subratllar: quina mirada tenim sobre com són els ciutadans? Per exemple, en la democràcia agregativa es construeix un sistema en el qual tenim uns procediments i circuits democràtics però evitem parlar entre nosaltres perquè des de les institucions es considera que som com animals salvatges que quan parlem, ens barallem i no arribem a cap acord. En canvi, la democràcia deliberativa, diu Brugué, parteix de la premissa de que tot i que dues persones pensin diferent, poden seure's a parlar i a trobar una solució que les satisfaci. Aquest fet, esmenta Brugué, en una societat complexa com la nostra és important ja que portar tots els problemes socials a les urnes, impedeix precisament que debatem i aprenem a conviure amb la diferència.

Quim Brugué concreta que el nostre model s'assimila al d'una democràcia representativa-agregativa. I en aquest model no només escollim els que prenen les decisions sinó que aquests, ho fan votant al Parlament o als plens municipals. No obstant això, matisa el professor, degut a un cert desconhort mostrat per part de la ciutadania, s'opta per aplicar mesures d'enfortiment de la qualitat democràtica com la transparència o el govern obert. Aquestes mesures milloren l'escenari perquè l'obren o el fan visible de manera que es puguin rendir comptes a la ciutadania però el sistema continua basant-se amb la representació.

És una estratègia que molts ajuntaments

i institucions estan començant a utilitzar per recuperar el crèdit de la democràcia representativa que, opina Brugué, "encara necessitem perquè en societats complexes on no ens posem d'acord ni podem decidir per unanimitat, necessitem representants que prenguin aquestes decisions".

Actualment també s'estan fent moviments en els altres quadrants. Si anem a l'altra extrem, de la combinació de la democràcia directa amb la democràcia deliberativa sorgeix un escenari similar a les dinàmiques que es generen durant el moviment del 15-M on es debaten els assumptes a les assemblees i on no existeixen representants sinó que tota matèria es discuteix entre tots. Situació que com Brugué comenta abans, pot provocar lentitud i un estancament en el procés de presa de decisions.

A continuació tenim la democràcia agregativa amb la directa, on apareix un escenari on la gent pren les decisions a partir de referèndums o consultes però no parlen entre ells, no es delibera en assemblees o trobades. Actualment hi ha una tendència a fomentar aquest tipus de democràcia en el cas dels pressuposts participatius on es delibera poc i s'afavoreixen les votacions per a decidir els projectes que més agraden per a la ciutat o poble a partir d'un desplegament de mitjans virtuals i presencials.

Finalment tindríem el quadrant que uneix democràcia representativa i deliberativa, on existeixen uns representants polítics que tenen la decisió final dels assumptes públics però que obren espais pel debat on es posen en comú problemàtiques que després, poden servir per construir millors decisions.

3 COM?

Quim Brugué acaba amb la seva ponència explicant de forma breu el "com" de la participació.

Inicia la secció llançant una pregunta: Si un vol fer un procés de participació. Quina és la manera de fer-ho?

- Organitzant espais de trobada i diàleg, espais deliberatius que permetin l'encontre entre persones.
- Dedicant-hi temps. Tenint paciència.
- Tenint confiança, coneixent-nos els uns amb els altres i reconeixent les diferències. Com ell explica, "en el principi no parlarem perquè no ens coneixem però després d'un temps, ja estarem predisposats a treballar conjuntament i a iniciar projectes conjunts".
- Amb voluntat política per obrir aquests espais de diàleg.



Miquel Vilano abans de la seva ponència.

I continua preguntant: Com es fa un procés?

Presenta tres fases marcades:

- En primer lloc, cal posar límits al debat que es vol iniciar. Això és, tenir clar i explicar de què es vol parlar i de què no es vol parlar. Comenta que si es vol establir un diàleg que, per exemple, culmini amb un pla urbanístic o amb una política pública, abans de convidar a la ciutadania a parlar sobre el tema, s'ha d'explicar de què anem a parlar perquè la majoria de la gent no sap, per exemple, què és un pla urbanístic. A més, cal delimitar el debat: per exemple, potser es convida la ciutadania a parlar sobre el pla urbanístic però no s'està disposat a parlar d'un tipus de model urbanístic horitzontal, doncs des de l'equip de govern s'aposta pel model vertical. Aquesta fase és important per evitar sembrar expectatives i recollir frustracions i per poder ordenar el debat. Ha de quedar clar, però, que això no és limitar la llibertat d'expressió sinó combinar la democràcia representativa amb el debat públic i no fer creure a la ciutadania que es poden fer demandes, quan en realitat no es poden fer tècnicament o no entren dintre dels projecte polític de l'equip de govern.



Una participant durant el torn de preguntes



Neus Ramis i Quim Brugué durant la ponència

- Escoltar a la gent: aquesta és la segona part i la més tècnica o metodològica de les tres. Aquí es tracta d'escoltar el diàleg que es porta a terme entre els ciutadans i/o agents socials una vegada s'ha explicat de què i de què no es vol parlar.

- Respondre (procés de feedback): Hi ha d'haver una devolució que permeti demostrar als ciutadans que tot allò que hem dit ha estat escoltat, que s'ha tingut en compte i que se li ha donat una resposta, encara que sigui negativa. Serveix per respectar als propis ciutadans, però també per visualitzar els impactes reals d'un procés de participació.

Des de l'experiència catalana, comenta Brugué, s'ha tendit a focalitzar-se en la fase d'enmig que és la més tècnica i metodològica. Però la clau de l'èxit està en el què passa abans i després perquè si no és té clar de què parlem i de què no parlem, es genera un debat però no es poden visualitzar els impactes. Per altra banda, es necessiten tècnics que coordinin els processos de participació però també es necessita polititzar aquests processos perquè qui ha de dir de què podem parlar i de què no, qui ha de respondre a què s'incorpora i a que no s'incorpora a les polítiques públiques són els polítics.

Quim Brugué conclou la seva presentació especificant que les evidències demostren que no es pot governar en el segle XXI sense fer participació. Cal aprendre-ho a fer poc a poc, fent participació. Quan es fa bé, funciona, si es fa amb rigor els resultats són positius tant pel que fa la qualitat democràtica del poble o ciutat com pel que fa la cultura organitzativa interna. En canvi, si ho fem en poca consciència, ràpid i seguint modes, el que acabem recollint són fracassos que només perjudiquen a la pròpia cultura participativa.



¹Participants de les jornades durant la presentació
²Neus Ramis ³Joaquín de Maria abans de la seva ponència
^{4,7,18}Participants durant la ronda de preguntes ^{5,16}Quim Bruguè durant la ponència.



EXPERIÈNCIES EN L'ELABORACIÓ D'UN REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA, EL CAS DE:

Joaquín de María, Director General de Participació de l'Ajuntament de Palma; Miquel Vilanova, cap de participació ciutadana de l'Ajuntament de Marratxí; i Miquel Àngel March, batlle de Pollença, expliquen la seva experiència en l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana a Palma, Marratxí i Pollença respectivament.



Neus Ramis, Miquel Àngel March, Miquel Vilanova i Joaquín de María.

Aquestes ponències s'encabeixen en la necessitat d'aportar elements pràctics i metodològics als assistents, alhora d'elaborar un reglament de participació ciutadana de forma participada, que conti amb espais deliberatius i d'intercanvi d'impressions amb agents socials i ciutadania.

EL CAS DE PALMA per JOAQUÍN DE MARÍA
Joaquín de María fa un breu anàlisi

del procés d'elaboració del reglament de Palma, titllant-lo com a decebedor. Va començar l'any 2017 quan es va informar i convidar a totes les associacions de Palma a realitzar propostes o suggeriments respecte de l'esborrany de reglament. No obstant, no hi va haver cap resposta ni interès per part de les associacions. Després, es va contactar amb els Consells Territorials dels districtes obrint processos de deliberació però no hi va haver cap proposta. Es va obrir també el



Una participant durant la ponència de Joaquín de María.



Joaquín de María just abans de la seva ponència.

procés de manera digital, proposta sense resposta. Tot i això, es varen rebre dues aportacions per instància. Finalment, es va decidir treballar en el reglament entre els professionals tècnics. Segurament el mes que ve es presentarà un esborrany.

Segons Joaquín De María, aquest procés es pot entendre en el marc d'una administració que té unes dinàmiques regides pel clientelisme i, per tant, la ciutadania activa no ha existit, i de sobte crear-la, no es tasca fàcil. La gent sap queixar-se, és a dir sap el que no vol, però és complicat identificar el què vol i, per tant, posar en marxa un procés participatiu resulta costós. No obstant això, De María també recalca que és cert que si s'hi dediquen recursos i temps, la ciutadania en el final arriba a participar.

Després d'aquesta contextualització, Joaquín De María presenta la seva explicació sobre el nou reglament estructurant-la en dos punts:

1. Els objectius del nou reglament
2. Canvis produïts en el reglament

Objectius del nou reglament

Són tres els objectius del nou reglament de participació de PALMA.

En primer lloc, suposa el reconeixement de col·lectius i plataformes. Tot i que tinguin una temporalitat molt menor que les associacions convencionals, el nou reglament preveu que tinguin accés i un espai en la vida política de Palma.

En segon lloc, suposa la reducció de

burocràcia en els processos participatius. Segons de María, la pròpia lògica municipal ha carregat a les associacions d'una burocràcia excessiva que suposa dedicar temps i esforços a la tramitació de gestions administratives per a efectuar la participació quan es suposa que aquesta, ha de ser fàcil i amena.

En tercer lloc, posa èmfasi en el compromís polític. Això és, perquè un reglament de participació ciutadana sigui efectiu i pràctic, cal que vagi de la mà d'una voluntat política per impulsar els mecanismes que contempla.

Canvis en el reglament

Quant als canvis que el nou reglament comporta, un d'ells és el de flexibilitzar els òrgans participatius, deixant-hi participar a col·lectius diversos, sense demanar tanta informació com abans i facilitant així, una participació més plural.

En segon lloc, també remarca el reconeixement públic i institucional de



Joaquín de María durant la ponència.



Video conferència amb Ibiza.

la gent que participa en els processos participatius, és a dir, donar-li notorietat i agrair d'alguna manera a la gent que es mobilitza i a les associacions que són importants per a la ciutat. Per això, el que es farà es donar més drets i reconeixement a les entitats d'utilitat publico municipal de Palma.

En tercer lloc, posa èmfasi a la inclusió de les iniciatives populars municipals. I, també explica que el reglament reduirà del 10% a l'1% el volum de població total que es necessita per a poder presentar les iniciatives populars municipals. També regularà com s'han de fer aquestes consultes.

En quart lloc, remarca la importància d'avaluar les polítiques, especialment en el món de la participació. I, per tant es preveu fer un estudi i revisió del reglament cada dos anys.

En cinquè lloc, es vol incorporar la figura del voluntariat, el qual condicionarà als ajuntaments, a que es doni suport a les entitats que promoguin el voluntariat en temes de participació però insisteix en que, en cap cas, s'assumirà com a públic.

I, finalment, es volen incloure programes

educatiu en participació. Segons de María, és necessari un programa estable on els infants des de ben petits aprenguin què és la participació, que entenguin que són ciutadans actius i que poden canviar la realitat.

E L CAS DE MARRATXÍ per MIQUEL VILANOVA

Miquel Vilanova explica la seva experiència al municipi de Marratxí. Comunica que la redacció del reglament no ha estat, com el cas de l'Ajuntament de Palma, una demanda de la ciutadania sinó que ha estat un objectiu de l'equip de govern. Una vegada l'equip de govern va tenir el reglament redactat, aquest es va passar a les associacions perquè hi fessin esmenes. Vilanova valora una participació baixa en tant que només han participat dues associacions en la redacció. Es preveu que el Reglament

s'aprovarà el més que ve al ple municipal.

Miquel Vilanova estructura la seva explicació sobre el nou reglament en tres parts:

1. Idees i objectius d'aquest nou reglament
2. Funcions que ha de tenir el reglament
3. Conclusions

Les Idees i objectius d'aquest nou reglament:

En primer lloc, Vilanova recalca que Marratxí té 35 nuclis urbans i d'aquests 35 nuclis només cinc tenen una estructura i una vida social que podríem considerar com a poble. Hi ha poc sentiment de pertinença envers Marratxí. Per tant, un dels objectius claus del reglament serà el de potenciar el sentiment de municipi.

En segon lloc, la proposta va ser la de



Miquel Vilanova durant la ponència.

crear els consells territorials de municipi de manera que cada nucli tingués el seu, però les associacions no ho varen voler, ja que preferien més consells sectorials en els que es tingués una visió més general del municipi per sectors. Segons Vilanova, aquest espai participatiu pot ser una forma de potenciar la participació i la manera d'entendre la gestió del municipi en el que es percebi que tots tenim els mateixos problemes encara que no estem organitzats igual.

Funcions que ha de tenir el reglament:

Miquel Vilanova manifesta que les principals funcions que ha de tenir el reglament són:

1. En primer lloc, una funció divulgativa, per tant cal donar a conèixer el reglament atès que constitueix una eina i per utilitzar-la la gent l'ha de conèixer. Així doncs, calen impulsar campanyes de difusió en les que s'expliqui com es pot participar i en què.
2. En segon lloc, ha de regular la participació individual, per exemple, les intervencions al ple, o d'estructures col·lectives que es puguin crear en un moment concret. Vilanova insisteix en què es regula perquè la gent sàpiga i sigui conscient de la capacitat de participació que tenen en aquests espais.

Conclusions:

Finalment, Vilanova conclou a títol individual que a Marratxí s'està fent feina en participació ciutadana però no estan rebent respostes encoratjadores ni es percep un increment en l'organització col·lectiva ni d'augment de participació. Aleshores, Vilanova proposa de reflexionar sobre si realment cal fer les polítiques i projectes de participació puntuals o si cal apostar per una via tal

volta més lenta, que es basi en fer més treball en xarxa, que les associacions es coneguin personalment i així, arribar a tenir una societat civil més organitzada que després pugui demanar un reglament millor o que consideri que aquest queda obsolet perquè la participació ha superat



Miquel Vilanova durant la ponència.

les expectatives previstes. Així doncs, segons Vilanova, fa falta més treball de base i no tant de treball institucional per potenciar la participació.

EL CAS DE POLLENÇA per MIQUEL ÀNGEL MARCH

El reglament de participació ciutadana de Pollença va entrar en vigor el mes de maig de 2017 i la seva renovació, va ser impulsada pel grup municipal Alternativa per Pollença. Segons explica Miquel Àngel March, és una modificació d'un reglament existent que data de 2001, un reglament interessant que no es va desenvolupar prou i que necessitava renovació i actualització. Aquest darrer reglament del 2017 es va portar a terme mitjançant un procés participatiu on hi varen participar grups polítics, associacions ciutadanes i persones a títol individual. En total hi participaren 26 de les 80 entitats que hi ha registrades i la major part de reclamacions foren sobre la incorporació de mecanismes informatius i d'espais per reunir-se. No fou tant per reclamar participar en la presa de decisions.

Miquel Àngel March estructura la seva explicació sobre el nou reglament en dues parts:

1. Què inclou el nou reglament?
2. Conclusions

Què inclou el nou reglament?

En primer lloc, el reglament inclou el dret a la informació; en segon lloc, inclou la participació de les persones i entitats a comissions a plens i informatives; en tercer lloc, crea quatre mecanismes de participació: consultes populars, assemblees populars, tallers de prospectiva o participatius i d'audiències públiques i iniciativa popular ciutadana; en quart lloc, crea dos òrgans de participació específics: la comissió permanent de participació, que és l'òrgan que coordina tots els processos de participació i òrgans sectorials per discutir les polítiques i pressupostos de cada àrea, en concret



Miquel Àngel March durant la ponència.



Miquel Àngel March durant la ponència.



Neus Ramis, Miquel Àngel March, Miquel Vilanova i Joaquín de María.

se'n varen crear set; i en cinquè lloc, amb aquest nou reglament es manté el reglament d'entitats ciutadana i es crea un nou registre ciutadà.

March recalca que en aquest període de temps s'ha constituït la comissió permanent de participació, set consells d'àrea que s'han reunit per debatre concretament els pressupostos de l'ajuntament, s'han recollit suggeriments, s'ha creat un registre ciutadà complementari al registre d'entitat ciutadana i s'ha engegat una sèrie de processos participatius paral·lelament a la redacció del reglament.

Conclusions:

Miquel Àngel March conclou que es

tracta d'un reglament bo però recomana als altres municipis que primer cal fer participació i després, crear el reglament de participació. Això és degut a que si primer es crea un reglament, aquest pot encorsetar i les traves burocràtiques poden dificultar la posada en marxa d'iniciatives participatives. Per tant, també insisteix en què s'ha d'intentar fer un reglament obert, flexible i que no comporti càrrega burocràtica. Recalca la importància d'emmarcar totes les àrees municipals de la filosofia de la participació, de la transparència i de la informació. I, per acabar, insisteix en la utilització de mètodes participatius, de transparència de la informació per tirar endavant les polítiques.

Neus Ramis Seguí intervé fent un breu resum de bones pràctiques per municipis que vulguin impulsar reglaments.

1. Importància d'actualitzar el reglament, de manera que reculli les darreres experiències participatives que s'han efectuat i les innovacions en matèria de TIC o d'espais de deliberació que hagin sorgit.
2. Necessitat de fer difusió del reglament de manera que els seus destinataris puguin assabentar-se dels seus drets.
3. Necessitat de que el reglament vagi acompanyat d'un impuls polític envers el foment de la participació ciutadana a partir de projectes i maneres de treballar internes de l'ens municipal.
4. Necessitat de que sigui obert, flexible i sense càrrega burocràtica

I, d'aquesta manera, poder assentar unes bases per a una cultura més participativa a nivell municipal.

PRESENTACIÓ DEL SERVEI D'ACOMPANYAMENT I DE LA GUIA PRÀCTICA PER A L'ELABORACIÓ D'UN REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

Neus Ramis Seguí és Doctora de Ciència Política i de l'Administració per la Universitat Autònoma de Barcelona i co-fundadora de la consultora La Bombeta (www.labombeta.net). És coordinadora de la formació titulada "Assentem les bases d'una cultura més participativa, innovem les realitat locals" i del servei d'acompanyament per a l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana de forma participada que ofereix el Consell de Mallorca.



Neus Ramis, Miquel Àngel March, Miquel Vilanova i Joaquín de María.

Neus Ramis Seguí presenta el servei d'acompanyament per a l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana. Explica que es tracta d'un assessorament que la direcció insular de Participació Ciutadana ofereix als municipis en l'elaboració d'un reglament, que assenti les bases per a l'exercici de drets i pràctiques participatives i per les accions a emprendre en aquesta matèria. D'aquesta manera, es pretén formar les

persones dels municipis en participació ciutadana i oferir-los una guia de treball de manera que siguin elles mateixes que desenvolupin el marc normatiu més adequat i realista, en funció de les característiques locals a les quals s'hagi d'aplicar.

Aquest servei oferirà formació, orientació i una proposta real amb resultats tangibles i executables en el temps. El seu

format obert, flexible i adaptable permet que municipis interessats en regular i aprofundir en la pràctica participativa, s'hi puguin adherir. És adequat tant per als qui tenen interès d'impulsar participació des de zero com per als qui volen repensar l'estructura normativa ja existent, potser obsoleta, a fi d'ajustar-la als canvis socials i tecnològics que han emergit.

Per què adherir-se?

Neus Ramis Seguí menciona els motius per a adherir-s'hi:

1. Coneixeràs les innovacions en matèria i pràctica participativa (TIC, processos...).
2. Assentaràs uns pilars per a la posterior acció participativa.

3. Contribuiràs a aprofundir en el dret a participar i possibilitaràs que el ciutadà tingui més vies per interactuar amb l'Ajuntament.

4. Tindràs experiència en la realització d'un procés participatiu que permeti crear o consolidar canals i dinàmiques propis d'una cultura més participativa.

El servei es durà a terme des d'aquest mes de juliol fins al novembre i vindrà acompanyat d'una Guia pràctica per l'elaboració d'un reglament de participació ciutadana. Serà principalment virtual, amb la possibilitat de visites puntuals als ajuntaments que ho requereixin.



Totes i tots els participants de la Jornada.

Redacció i Correcció:

Maria Antonia Ferragut

Neus Ramis

Disseny i Composició:

Guillem Tudela

Fotografies i Retoc:

Alejandro Bernal

Guillem Tudela

Col·laboració:

 Departament de
Participació Ciutadana
i Presidència
Consell de Mallorca

 felib
Federació d'Entitats Locals
de les Illes Balears